

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 การศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1

จากการศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยเปรียบเทียบกับประมาณการ และวัดจากค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บรายได้ภาษีอากร เปรียบเทียบผลการจัดเก็บต่ออัตราค่าตั้งเจ้าหน้าที่ ต่อค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 – 2544 สรุปได้ดังนี้

ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการ 2 ช่วง คือ ในปี 2543 – 2544 คิดเป็นร้อยละ 1.95 และ 8.62 และมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษี 1.02 และ 1.09 และในปี 2547 – 2548 คิดเป็นร้อยละ 4.49 และ 1.01 ค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บ คือ 1.05 และ 1.01 หากพิจารณาแยกเป็นประเภทธุรกิจ ธุรกิจโรงแรมและที่พักจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการในปี 2543 – 2544 และปี 2547 คิดเป็นร้อยละ 0.74 4.38 และ 3.78 ส่วนธุรกิจนำเที่ยวจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการในปี 2543 – 2545 และปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 4.62 27.92 1.84 และ 4.98 ธุรกิจขายของที่ระลึกสามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการทั้ง 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.45 36.00 60.45 20.81 0.59 และ 26.33 ตามลำดับ สำหรับธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มก็สามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการทั้ง 6 ปีเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 3.26 10.55 4.78 8.47 13.98 และ 5.73 และธุรกิจสปาและนวดแผนโบราณจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการในปี 2543 – 2546

ในส่วน of ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแลนั้น สามารถจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นทุกปีตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 และมีค่าใช้จ่ายต่อเงินภาษี 100 บาท ลดลงตั้งแต่ปี 2544 – 2546 และปี 2548 เนื่องมาจากความชำนาญที่เพิ่มขึ้นของเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแล

5.1.2 การศึกษาแนวโน้มและการพยากรณ์ผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1

จากการศึกษาแนวโน้มของผลจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งมาจากแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของธุรกิจนำเที่ยว ขายของที่ระลึก ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม และสปาและนวดแผนโบราณ

ในการพยากรณ์การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มโดยวิธี SARIMA ของ Box-Jenkins พบว่าข้อมูลมีลักษณะหนึ่งที่ระดับการหาผลต่างอันดับที่ 1 (First Differnce) และแบบจำลองที่เหมาะสมในการอ่านค่า Correlograme คือ VTI_t Constant Term AR(1) AR(2) SAR(6) MA(6) ซึ่งมีค่า Akaike info criterion และค่า Schwarz criterion มีค่าน้อยที่สุด และทำการพยากรณ์ค่าผลจัดเก็บ 12 เดือน ตั้งแต่ตุลาคม 2548 ถึงกันยายน 2549 ได้ดังนี้ 9.034 10.596 12.199 13.844 13.520 12.777 13.379 12.133 10.745 9.180 9.558 และ 10.465 ล้านบาท

5.1.3 การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1

1) ในการปฏิบัติงานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ ต้องทำงานอย่างละเอียดรอบคอบมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันทางกรมสรรพากรมีการวัดและประเมินผลการทำงานของทีมกำกับดูแลของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ทุกพื้นที่ ประกอบกับการทำงานบนระบบที่มีการประมวลข้อมูลผู้เสียภาษีขึ้นระบบและปรับปรุงทุกเดือนเพื่อให้เจ้าหน้าที่นำไปใช้ในการประกอบการตรวจสอบสภาพกิจการของผู้ประกอบการซึ่งอาจล่าช้ากว่าความต้องการ และในการออกตรวจมักจะประสบปัญหาในเรื่องการไม่พบตัวผู้ประกอบการทำให้เสียเวลาทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ประกอบการที่จะต้องเข้ามาพบหรือเชิญพบ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้เช่น Traffic Network กระแสไฟฟ้า

2) ในการกำกับดูแลธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ยังรู้สึกที่ไม่มีความรู้ความชำนาญมากพอและไม่มีตัวชี้วัดที่แน่นอนที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดความเหมาะสมของธุรกิจแต่ละประเภทและในรายชื่อผู้ประกอบการรายเล็กมักมีการทำผิดพลาดทางบัญชีหรือทำผิดพลาดทางภาษี การขาดแรงจูงใจในการทำงาน โดยเฉพาะในเรื่องค่าตอบแทนเมื่อต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ต้องกระตือรือร้นในการที่จะรับรู้ข่าวสารทางการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ตลอดเวลา เพื่อติดตามสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น และปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่สงบ โรคระบาด อุทกภัย

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานทั้งความรู้ทางด้านระเบียบและกฎหมายอากรที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือออกใหม่ และสามารถให้ความรู้แก่ผู้เสียหายได้อย่างถูกต้อง รวมถึงความรู้เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่กำลังดูแลอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้รู้เท่าทันสถานการณ์และภาวะทางเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และสามารถนำไปวิเคราะห์วางแผนการจัดเก็บภาษีอากรในอนาคตได้

5.2.2 จัดอบรมในเรื่องการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ทันกับระบบงานที่ทางกรมสรรพากรทำไว้รองรับความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น การใช้ข้อมูลจากคลังข้อมูลบนระบบ

5.2.3 ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในส่วนการจัดสรรเครื่องใช้สำนักงาน โดยเฉพาะเครื่องสำรองไฟ เพราะมีความจำเป็นต่อการทำงานบนระบบที่ต้องอาศัยความรวดเร็วและความถูกต้อง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่และผู้เสียหายที่มาติดต่องาน

5.2.4 ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานหากมีการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการควรจะมีค่าตอบแทนในการทำงานช่วงเวลาดังกล่าว และหากมีการนำรถส่วนตัวไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เบิกค่าน้ำมันได้ตามความจริง

5.2.5 สร้างทีมงานในการประชาสัมพันธ์ในส่วนของการยื่นแบบภาษีอากร เพื่อออกไปให้ความรู้แก่ผู้เสียหาย แยกจากทีมงานที่กำลังดูแลที่มีหน้าที่ในการตรวจสภาพกิจการของผู้ประกอบการ เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กำลังดูแล นอกจากนี้การยื่นภาษีทางInternet สามารถลดความผิดพลาดในการคิดภาษีได้มากกว่าการกรอกแบบกระดาษ

5.2.6 รัฐบาลควรประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกในการเสียภาษีที่ถูกต้องให้กับประชาชนในการยินยอมเสียภาษีให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ควรเพิ่มโทษกับผู้ที่ทำให้เกิดความเสียหายอากรเพื่อลดการหลบเลี่ยงภาษีของผู้เสียหาย เพราะการหลบเลี่ยงเป็นการบ่อนทำลายระบบภาษีอากร เพราะปัจจุบันผู้เสียหายมีการเข้าใจผิดในเรื่องการเสียภาษีให้กับกรมสรรพากรกับหน่วยงานท้องถิ่น